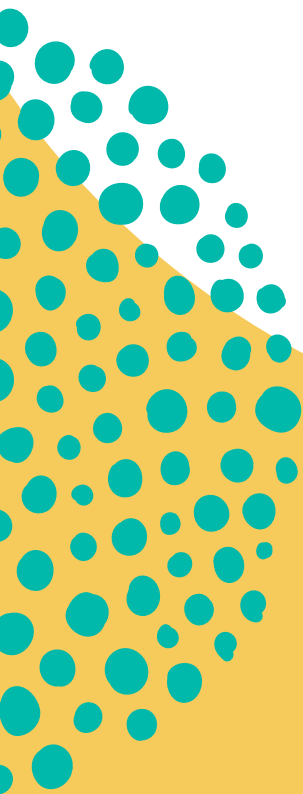

Toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Suomen lastenkulttuuriliitto

Sisältö

1 Suomen lastenkulttuuriliitto	3
1.1 Liiton toiminnan lähtökohdat	3
1.2 Jäsenet	3
1.3 Liitto jäsenenä muissa järjestöissä	4
2 Liiton hallinnointi	5
2.1 Hallitus	5
2.2 Lastenkulttuurin neuvottelukunta	5
2.3 Työryhmät ja teemaryhmät	6
2.4 Toimisto ja henkilöstö	7
3 Toiminnan painopisteet 2025	8
3.1 Edistämme lastenkulttuurialan asemaa ja näkyvyyttä	8
3.2 Toteutamme yhdenvertaista kulttuurikasvatusta sekä taiteen ja kulttuurin harrastamista	12
3.3 Vaikutamme valtakunnallisena asiantuntijaverkostona	16
4 Talous	18

Liite 1, Liiton jäsenet

Liite 2, Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman lukuvuosisuunnitelma 2024-25-26

1 Suomen lastenkulttuuriliitto

1.1 Liiton toiminnan lähtökohdat

Suomen lastenkulttuuriliitto ry perustettiin 19.5.2015 tukemaan ammatti- maisten lasten- ja nuorten kulttuurikeskusten toimintaa sekä edistämään lastenkulttuurin kehitystä ja tunnettuutta. Liitto pyrkii tänä päivänä myös vahvistamaan alan osaamista ja lisäämään yhteistyötä Suomessa. Se toimii jäsentensä verkostoitumisen ja yhteistyön mahdollistajana, ja koordinoi sekä kotimaista että kansainvälistä lastenkulttuurialan yhteistyötä ja projekteja.

Liiton keskeisiä arvoja ovat laatu, yhdenvertaisuus, lapsilähtöisyys ja taide. Toiminta kattaa kulttuuripoliittisen vaikuttamisen, alan edunvalvonnan, lastenkulttuurin kehittämisen, yhteishankkeiden edistämisen ja verkostojen rakentamisen.

Liiton jäsenet toimivat paikallisella ja alueellisella tasolla yli 200 kunnassa, ja osa jäsenistä toimii myös valtakunnallisesti. Suomessa lastenkulttuuria tuottavat hyvin monenlaiset tahot, ja yhteistyö liiton ja sen jäsenten kanssa herättää kiinnostusta.

1.2 Jäsenet

Suomen lastenkulttuuriliiton varsinaisina jäseninä on organisaatioita, jotka hallinnoivat ammattimaisesti toimivia lastenkulttuurikeskuksia. Näitä jäseniä ovat lastenkulttuurikeskuksia omistavat tai ylläpitävät yhteisöt, kuten kunnat, järjestöt ja muut vastaavat toimijat, jotka eivät ensisijaisesti tavoittele taloudellista voittoa. Vuoden 2025 alussa liitolla on 36 varsinaista jäsentä, jotka osallistuvat aktiivisesti liiton toimintaan esimerkiksi sääntömääräisissä kokouksissa, jäsentapaamisissa, työryhmissä sekä projekteissa. Lisäksi he vastaanottavat, tuottavat ja jakavat tietoa valtakunnallisesta lastenkulttuuritoiminnasta liiton toimiston kautta. Varsinaisista jäsenistä 17 on kuntaorganisaatioita, ja 19 edustaa yhdistyksiä, yrityksiä tai säätiöitä.

Liitolla on myös 47 yhteistyöjäsentä, jotka eivät osallistu sääntömääräisiin kokouksiin. Yhteistyöjäsenet saavat kuitenkin säännöllisesti tietoa valtakunnallisesta lastenkulttuuritoiminnasta ja ovat mukana verkoston toiminnassa.

Liiton jäsenorganisaatiot ovat kirjattuina liitteessä 1, Liiton jäsenet.

1.3 Liitto jäsenenä muissa järjestöissä

Strategiansa mukaisesti liitto edistää lastenkulttuurin toimintaedellytyksiä tekemällä taiteen ja kulttuurin vaikuttamistyötä, kehittämällä lastenkulttuuria yli hallinnonalojen ja jakamalla tietoa siitä, mitä hyötyä kulttuurista ja taiteesta on lapsille ja nuorille. Sidosryhmätyö ja verkostoituminen on liitolle erittäin tärkeää, ja siksi liitto on jäsenenä monessa järjestössä ja verkostossa.

Liitto on jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

European Network of Cultural Centres, ENCC

European Network of Observatories in the Field of Arts and Culture Education, ENO (jäsenyys Suomen taide- ja kulttuurikasvatuksen observatorion kautta)

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö, KULTA ry

Kulttuuria kaikille ry

Kulttuurihyvinvointipooli

Lastensuojelun Keskusliitto

Sivistystyönantajat, SIVISTA ry

SOSTE, Suomen sosiaali ja terveys ry

Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi ry

Suomen taide- ja kulttuurikasvatuksen observatorio
(toinen perustajajäsen)

Tampereen Kauppakamari

2 Liiton hallinnointi

Liiton jäsenten sääntömääräiset kokoukset päättävät keskeisistä asioista, kuten toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta. Suomen lastenkulttuuri-liitto järjestää vuoden aikana vähintään kaksi varsinaista kokousta, kevät- ja syyskokouksen, joissa käsitellään vähintään sääntömääräiset asiat. Näiden lisäksi liiton jäsenet voidaan kutsua tarvittaessa ylimääräisiin kokouksiin.

Hallitus valmistelee asiat jäsenistön kokouksiin ja ohjaa liiton henkilöstön toteuttamaan toimintasuunnitelman linjauksia. Henkilöstön esimiehenä toimii toiminnanjohtaja, jonka esimiehenä toimii liiton hallituksen puheenjohtaja. Liiton henkilöstöstä muodostettujen tiimien lähiesihenkilöinä toimivat Taidetestaajat-tiimin päällikkö ja järjestöpäällikkö.

2.1 Hallitus

Liiton sääntöjen mukaisesti järjestön asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu syyskokouksessa valittu puheenjohtaja sekä 6–8 muuta varsinaista jäsentä ja kolme yleisvarajäsentä. Järjestön hallitus valmistelee varsinaiset kokoukset, hoitaa ja valvoo yhdistyksen varoja, edustaa yhdistystä, ottaa ja erottaa yhdistyksen vakinaiset työntekijät, nimeää yhdistyksen työryhmiä ja antaa lausuntoja yhdistykseen liittyvissä asioissa.

2.2 Lastenkulttuurin neuvottelukunta

Lastenkulttuurin neuvottelukunta on asiantuntijaelin, joka toimii liiton jäsenorganisaatioiden keskustelu- ja neuvottelufoorumina. Neuvottelukuntaan osallistuu maksimissaan kaksi edustajaa kustakin liiton jäsenkeskuksesta. Neuvottelukunta toimii myös lastenkulttuurikeskusten esihenkilöiden ja johtajien foorumina.

Neuvottelukunnan työ käynnistyi vuonna 2024. Neuvottelukunta kokoontuu useamman kerran vuodessa valmistelemaan suurempia liiton hallituksen käsittelyyn vietäviä kokonaisuuksia ja lastenkulttuurin ajankohtaisia asioita.

2.3 Työryhmät ja teemaryhmät

Työryhmien toiminta perustuu liiton strategiaan painopisteisiin ja liiton hallituksen, toimiston ja jäsenistön vahvaan vuorovaikutukseen. Työryhmät ovat suljettuja ryhmiä, joiden kokoonpano päätetään hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Tällä hetkellä liitolla on yksi työryhmä. Jäsenyystyöryhmä käsittelee saapuneet jäsenhakemukset ennen hallituksen kokouksia, tekee jäsenhakemuksista esityksen hallitukselle sekä kehittää verkoston jäsenpalveluita.

Teemaryhmät ovat yksi liiton tarjoamista jäsenpalveluista. Teemaryhmissä jäsenet ja yhteistyöjäsenet kokoontuvat erilaisten teemojen pariin jakamaan osaamista ja kehittämään yhteisiä projekteja. Liiton toimisto tukee ryhmien toimintaa. Jäsenistö voi ehdottaa uusia teemaryhmiä. Kokoontuvien teemaryhmien määrä ja käsiteltävät teemat vaihtelevat vuosittain jäsenten aktiivisuudesta ja mahdollisista yhteistyöprojekteista riippuen.

Vuonna 2025 toimivia teemaryhmiä ovat:

- kansainvälisyysteemaryhmä
- kestävän kehityksen teemaryhmä
- kulttuurikasvatussuunnitelmat-teemaryhmä
- kulttuuriperinnön teemaryhmä
- lastenkulttuurifestivaalien teemaryhmä
- näyttelytoimintateemaryhmä
- tilastoinnin teemaryhmä
- VAUVAT! -teemaryhmä
- verkoston viestintä -teemaryhmä

Teema- ja työryhmien toiminnassa korostuu jäsenistön kanssa vahvassa vuorovaikutuksessa päivitetty uusi strategia. Tarvittaessa uusi hallitus nimeää erikseen perustettavia työryhmiä.

2.4 Toimisto ja henkilöstö

Vuoden 2025 alusta liiton henkilöstöön kuuluu 16 henkilöä: toiminnanjohtaja, hallintosihteeri, järjestöpäällikkö, koordinaattori, viestintäkoordinaattori sekä Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman tiimi, jossa on päällikkö, viestintä- ja tapahtumakoordinaattori, kolme vastaavaa koordinaattoria ja kuusi koordinaattoria.

Liiton toimisto sijaitsee Tampereella. Liiton henkilöstö työskentelee valtakunnallisesti eri puolilla Suomea.

Toiminnanjohtajan vastuulla on luoda liitolle hyvät suhteet keskeisiin verkostoihin, sidosryhmiin ja jäseniin. Järjestöpäällikkö toimii liiton toimiston tiimin esihenkilönä ja vastaa tiimeineen viestinnästä, liiton tapahtumista, hankkeista ja jäsenpalveluista. Viestintäkoordinaattori vastaa viestinnän kokonaisuudesta, koordinaattori kehittää jäsenpalveluja ja hankkeita. Koko Taidetestaajat-tiimi siirtyi työskentelemään liiton alaisuuteen elokuussa 2024. Taidetestaajat-tiimin työtä johtaa Taidetestaajat ohjelman päällikkö.

Monipaikkaisen työyhteisön työhyvinvoinnista huolehditaan liiton henkilöstön vuotuisella työhyvinvointitoiminnalla, kuten tiimi- ja virkistyspäivillä. Henkilöstöllä on käytössään Liiton työntekijän käsikirja, joka toimii työyhteisön ohjenuorana. Työyhteisön kehittämistä vastaavat esihenkilöroolissa työskentelevistä koottu johtoryhmä ja henkilöstöstä koottu työyhteisön kehitystiimi. Liitolla on käytössä vuosittain syksyllä päivitettävä yhdenvertaisuussuunnitelma. Liitolla on käytettävissä yksityisen opetusalan työehtosopimus, jota noudatetaan soveltaen. Liitolla on käytettävissä yksityisen opetusalan työehtosopimus, jota noudatetaan soveltaen.

3 Toiminnan painopisteet 2025

Suomen lastenkulttuuriliiton toiminnan painopisteet vuodelle 2025 ovat:

1. Edistämme lastenkulttuurialan asemaa ja näkyvyyttä.
2. Toteutamme yhdenvertaista kulttuurikasvatusta sekä taiteen ja kulttuurin harrastamista.
3. Vaikutamme valtakunnallisena asiantuntijaverkostona.

Painopisteet ovat liiton strategiasta, joka päivitettiin vuonna 2024. Painopisteet toteuttavat liiton arvoja, joita ovat laatu, yhdenvertaisuus, lapsilähtöisyys ja taide.

3.1 Edistämme lastenkulttuurialan asemaa ja näkyvyyttä

Liitto edistää laadukasta ja ammattimaista lastenkulttuuria. Laadukkaan lastenkulttuurin edistämisen edellytyksenä on, että alan toimintaedellytykset on turvattu. Liitto edistää lastenkulttuurin toimintaedellytyksiä tekemällä taiteen ja kulttuurin vaikuttamistyötä.

Vaikuttamistyön perustan luo liiton ja sen jäsenten asiantuntemus. Kohtaamalla yhteiskunnallisesti merkittäviä toimijoita ja päätöksentekijöitä suunnitelmallisesti ja välittämällä tietoa lastenkulttuurin merkityksestä vahvistetaan alan asemaa paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Tämän tavoitteen edistämiseksi liitto kehittää lastenkulttuuria yli sektorirajojen sekä viestii laadukkaasta ja ammattimaisesta lastenkulttuurista monikanavaisesti.

Liiton toimisto edistää lastenkulttuurin asemaa ja näkyvyyttä vaikuttamistyön, monikanavaisen viestinnän ja markkinoinnin sekä tapahtumien avulla. Vaikuttamistyön suurin kampanja vuonna 2025 kohdistuu kevään kunta- ja aluevaaleihin. Liiton merkittävin vuosittainen asiantuntijatapahtuma on valtakunnallinen Lastenkulttuurifoorumi, joka järjestetään syksyllä 2025 Vaasassa. Liitto osallistuu erilaisiin tapahtumiin näytteilleasettajana sekä asiantuntijana. Tärkeitä muiden alojen kohtaamispaikkoja ovat mm. Educa-messut, NUORI2025 – valtakunnalliset nuorisotyön päivät ja Kuntamarkkinat.

Liiton ulospäin näkyvin viestinnällinen kampanja jäsenverkostomme kanssa on Lastenkulttuurin juhlatoukokuussa. Vuonna 2025 liitto täyttää 10 vuotta, mikä tulee näkymään viestinnässä muiden valittujen teemojen kanssa läpi vuoden.

Tavoite 1.1 Vaikuttamistyö	Teemme aktiivista vaikuttamistyötä lastenkulttuurialan toimintaedellytysten parantamiseksi.
Kohderyhmä	Päätäjät (poliitikot valtakunnallisella tasolla, paikallisesti), virkamiehet, kunta- ja aluevaaliehdokkaat, ja laajemmin kansalaisyhteiskunta
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme lastenkulttuurin kunta- ja aluevaalikampanjan. • Lähestymme päättäjiä ja vaikuttajia säännöllisesti. • Osallistumme sidosryhmien jäsentapaamisiin ja muihin tilaisuuksiin. • Järjestämme ja olemme mukana vaikuttamistapahtumissa.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Lastenkulttuurin teemojen näkyvyys kuntavaaleissa vahvistuu. • Lastenkulttuurin merkityksestä käydään laajempaa keskustelua kuntalaisten, median ja sidosryhmien keskuudessa. • Lastenkulttuurin kunta- ja aluevaaliohjelma näkyy ja kuuluu koko verkoston viestinnässä. • Olemme rakentaneet pysyviä suhteita yhteiskunnallisesti vaikuttavien tahojen kanssa ja vahvistaneet päättäjien tietoisuutta lastenkulttuurialan, liiton ja sen jäsenten toiminnasta. • Yhä useammat päättäjät sitoutuvat lastenkulttuurin edistämiseen ja puolustavat sen asemaa. • Rahoittajien sitoutuminen lastenkulttuuriin vahvistuu. • Taidetestaajat-ohjelmalle löytyy jatkorahoitus kesästä 2027 eteenpäin.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntavaalikampanjan tavoitavuus eri kanavissa • Verkoston jäsenten aktiivisuus ja sitoutuminen kuntavaalikampanjaan • Lastenkulttuurin edistämiseen sitoutuneet kunta- ja aluevaaliehdokkaat • Vaikuttamistapahtumien ja -tapaamisten määrä

Tavoite 1.2 Viestintä	Viestimme asiantuntevasti lastenkulttuurista.
Kohderyhmä	Päätäjät ja vaikuttajat, lasten kanssa toimivat ammattilaiset (nuoriso-, kulttuuri-, kasvatusta-, hyvinvointi- ja sosiaaliala), muut sidosryhmät, tutkimus- ja tiedeyhteisö, media, suuri yleisö
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Päivitämme liiton viestintästrategian ja -suunnitelman vuodelle 2025. • Kehitämme entisestään Lastenkulttuurin juhlatuokioita lastenkulttuurin aseman vahvistamiseksi ja näkyvyyden kasvattamiseksi. • Liiton 10-vuotisjuhla näkyy viestinnässä läpi vuoden. • Viestimme liiton ja sen jäsenten asiantuntijuudesta sekä lastenkulttuurialan ajankohtaisista ilmiöistä. • Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun viestintäkanavissamme, tapahtumissa ja tapaamisissa. • Tarjoamme asiantuntijatekstejä ja -lausuntoja sekä -puheenvuoroja sidosryhmillemme, vaikuttajille ja medialle. • Teemme yhteistyötä yli sektorirajojen järjestöjen ja toimijoiden kanssa.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Lastenkulttuurin teemojen näkyvyys kuntavaaleissa vahvistuu. • Lastenkulttuurin merkityksestä käydään laajempaa keskustelua kuntalaisten, median ja sidosryhmien keskuudessa. • Lastenkulttuurin kunta- ja aluevaaliohjelma näkyy ja kuuluu koko verkoston viestinnässä. • Olemme rakentaneet pysyviä suhteita yhteiskunnallisesti vaikuttavien tahojen kanssa ja vahvistaneet päättäjien tietoisuutta lastenkulttuurialan, liiton ja sen jäsenten toiminnasta. • Yhä useammat päättäjät sitoutuvat lastenkulttuurin edistämiseen ja puolustavat sen asemaa. • Rahoittajien sitoutuminen lastenkulttuuriin vahvistuu. • Taidetestaajat-ohjelmalle löytyy jatkorahoitus kesästä 2027 eteenpäin.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntavaalikampanjan tavoitavuus eri kanavissa • Verkoston jäsenten aktiivisuus ja sitoutuminen kuntavaalikampanjaan • Lastenkulttuurin edistämiseen sitoutuneet kunta- ja aluevaaliehdokkaat • Vaikuttamistapahtumien ja -tapaamisten määrä

Tavoite 1.3 Tapahtumat	Vahvistamme lastenkulttuurialan asemaa ja tunnettuutta tapahtumien avulla.
Kohderyhmä	Poliitikot, päättäjät, rahoittajat, virkamiehet, hyvinvointialan, nuorisovaltuustojen, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin asiantuntijat, tutkijat ja tiedeyhteisö
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme lastenkulttuurin asiantuntijataapahtumia. • Osallistumme mahdollisuuksien mukaan muiden järjestämiin tapahtumiin näytteilleasettajina ja asiantuntijoina.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistamme liiton ja jäsenistön tunnettuutta yli sektorirajojen. • Tarjoamme lastenkulttuurista tietoa, joka tukee eri alojen asiantuntijoiden työtä. • Kohtaamme uusia mahdollisia yhteistyökumppaneita.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumakohtaisesti asetetut mittarit • Tapahtumien yhteenvedot

Tavoite 1.4 Omarahoitus	Vahvistamme liiton toimintaedellytyksiä kehittämällä omarahoituksen mahdollisuuksia.
Kohderyhmä	Yksityinen sektori, yksityishenkilöt, laajempi kansalaisyhteiskunta
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme liiton lahjoituskanavia ja niistä viestimistä. • Laajennamme liiton asiantuntijapalveluiden saatavuutta muun muassa Euroopan komission Tenders-portaalin avulla.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Liiton käytössä olevat resurssit monipuolistuvat. • Liiton asiantuntijaprofiili ja yhteistyömahdollisuudet vahvistuvat.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Luotu suunnitelma omarahoituksen kehittämisestä • Kasvanut omarahoituksen osuus liiton kokonaistuloista • Tarjouskilpailujen määrä, joihin on osallistuttu Tenders-portaalissa

3.2 Toteutamme yhdenvertaista kulttuurikasvatusta sekä taiteen ja kulttuurin harrastamista

Taide ja kulttuuri ovat tärkeä osa lasten ja nuorten kasvua, osaamista ja yhteisöllisyyden kokemista. Liitto edistää sitä, että jokaisessa kunnassa on käytössä kulttuurikasvatussuunnitelma. Liiton tuottama valtakunnallinen Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelma tukee yhdenvertaisesti kulttuurikasvatusta Suomessa ja lisää taidekentän osaamista nuoren yleisön kohtaamisessa.

Liitto edistää kaikkien lasten ja nuorten osallisuutta taiteeseen ja kulttuuriin kokijana ja tekijänä valtakunnallisten ohjelmien ja toimintamallien avulla yhdessä jäsenistönsä kanssa. Jokaisen lapsen ja nuoren on mahdollista osallistua hänelle mieluiseen, monipuoliseen ja laadukkaasti ohjattuun taide- ja kulttuuritoimintaan.

Saavutettavampi harrastus -merkin tietoisuuden lisääminen ja saavutettavuustyön pitkäjänteinen edistäminen tukevat tätä tavoitetta. Taiteen ja kulttuurin eri alat huomioidaan monipuolisesti edistämistyössä. Liiton toiminnassa yhdenvertaista kulttuurikasvatusta edistetään ohjelmien, hankkeiden ja projektien avulla. Liitto hakee aktiivisesti rahoitusta yhdenvertaisuutta kehittäviin hankkeisiin sekä osallistuu kumppanina hankkeisiin, jotka ovat liiton strategian mukaisia.

Tavoite 2.1 Kulttuurikasvatussuunnitelmat	Vahvistamme kulttuurikasvatussuunnitelmien asemaa valtakunnallisesti.
Kohderyhmä	Kuntapäättäjät, kasvatusta ja koulutusalan asiantuntijat ja ammattilaiset, kuntien kulttuuritoimen työntekijät, tutkijat ja tiedeyhteisö, liiton jäsenistö
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none">• Jatkamme 2. asteen ammatillisen koulutuksen kulttuurikasvatussuunnitelmien pilotointia.• Lisäämme tietoisuutta kulttuurikasvatussuunnitelmista.• Tuemme kuntia suunnitelmien laatimis- ja kehittämistyössä.• Kehitämme kulttuurikasvatussuunnitelmien tietopohjaa.• Käynnistämme kulttuurikasvatussuunnitelmien tutkimushankkeen, jos saamme rahoituksen syksyllä 2024.

Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuurikasvatussuunnitelmien määrä kasvaa. • Kulttuurikasvatussuunnitelmien tunnettuus kasvaa kunnissa sekä toimijoiden keskuudessa valtakunnallisesti. • Kulttuurikasvatussuunnitelmien valtakunnallisen kehittämisen jatkotoimenpiteet tarkentuvat. • Saadaan näyttöä kulttuurikasvatussuunnitelmien merkityksestä ja tilanteesta.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuurikasvatussuunnitelmien määrä • Mahdollisten hankkeiden kautta saavutettu kulttuurikasvatussuunnitelmien laajempi kehittäminen • Kuntakyselyn vastaukset

Tavoite 2.2 Taidetestaajat	Tarjoamme kaikille Suomen kahdeksaluokkalaisille kaksi laadukasta taidevierailua sekä mahdollisuuden ilmaista oma mielipiteensä näistä.
Kohderyhmä	Kaikki Suomen kahdeksaluokkalaisten, opettajat, Suomen taidekenttä
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Tuotamme Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelmaa (tarkemmat tähän liittyvät toimenpiteet on kirjattu Taidetestaajat-ohjelman lukuvuosisuunnitelmaan, kts liite 2).
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki (100 %) Suomen kahdeksaluokkalaista pääsevät kahdelle laadukkaalle taidevierailulle. • Nuoret antavat palautetta tätä varten luodulla arviointisovelluksella. • Nuoret kokevat taidevierailut sellaisiksi, että haluaisivat jatkossakin osallistua vastaaville.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Kahdeksaluokkalaisten suhteellinen osallistujamäärä (% kaikista Suomen kahdeksaluokkalaisista) • Nuorten antamien arvioiden suhteellinen määrä (% kaikista mahdollisista) • Menisitkö uudelleen? -kysymykseen saadut vastaukset

Tavoite 2.3 Saavutettavuuden edistäminen	Vahvistamme lastenkulttuurin saavutettavuutta ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä.
Kohderyhmä	Hyvinvointialan, nuorisoalan, varhaiskasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin asiantuntijat kotimaassa ja kansainvälisesti, harrastustoimijat, tutkijat ja tiedeyhteisö
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinoimme Mind The GAP -Luova Eurooppa-hanketta. • Markkinoimme Saavutettavampi harrastus -merkkiä. • Suunnittelemme hankkeita, joilla edistetään lastenkulttuurin saavutettavuutta. • Osallistumme kulttuurihyvinvoinnin verkostoihin. • Selvitämme mahdollisuuksia Kulttuurin kummilapset -toimintamallin valtakunnallistamiseen.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Mind The GAP -hankkeen toimintamallien käyttö vakiintuu. • Tietoisuus yhdenvertaisen ja saavutettavan lastenkulttuurin merkityksestä kasvaa. • Kasvava määrä harrastustoimijoita ottaa käyttöön Saavutettavampi harrastus -merkin. • Lastenkulttuurin ja muiden toimialojen välinen yhteistyö vahvistuu. • Uusi hanke saavutettavuuden edistämiseksi käynnistyy.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Saavutettavampi harrastus -merkkiä käyttävien organisaatioiden määrä • Käynnistyneet hankkeet • Uudet kumppanuudet hyvinvointialan toimijoiden kanssa

Tavoite 2.4 Hankeosaamisen kehittäminen	Kehitämme liiton hankesuunnittelua ja henkilöstön hankeosaamista.
Kohderyhmä	Liiton henkilöstö
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Rakennamme vuosittaisen hankesuunnitelman ja -kalenterin. • Kartoitamme aktiivisesti rahoitusmahdollisuuksia. • Koostamme hankesuunnitteluun tarvittavat työkalut. • Järjestämme vuosittain hankeosaamiskoulutuksia ja hanketyöpajoja henkilöstölle.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön hankeosaaminen vahvistuu. • Hankkeiden suunnittelu ja toteutus ovat linjassa liiton strategisten tavoitteiden kanssa.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Hankesuunnitelma ja -kalenteri tehty • Henkilöstön arvio omasta hankeosaamisesta • Onnistuneiden hankehakemusten ja hankerahoituksen määrä

3.3 Vaikutamme valtakunnallisena asiantuntijaverkostona

Liitto mahdollistaa jäsenistään muodostuvan lastenkulttuurin asiantuntijaverkoston, joka tuottaa lastenkulttuuripalveluita monipuolisesti, monikielisesti ja monitaiteisesti eri puolilla Suomea. Verkosto tekee lasten ja nuorten kulttuuria näkyväksi ja tuottaa kattavaa tietoa lastenkulttuurista maassamme.

Verkostoon kuuluminen tukee jäsenten edellytyksiä toimia vaikuttavasti lastenkulttuurikentällä. Liiton henkilöstö ja jäsenistö muodostavat yhteistyössä lasten kulttuurin toimintaedellytyksiä tukevan asiantuntijaverkoston, jonka yhteisenä päämääränä on taata jokaiselle lapselle ja nuorelle kulttuuriset oikeudet kaikkialla Suomessa.

Vuonna 2025 kiinnitetään huomiota ruotsinkielisen lastenkulttuurin asemaan ja verkostoihin.

Tavoite 3.1 Jäsenpalvelut	Kehitämme jäsenpalveluita vastaamaan entistä paremmin liiton jäsenistön tarpeita.
Kohderyhmä	Liiton jäsenistö: jäsenet ja yhteistyöjäsenet
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none">• Vahvistamme verkoston vertaisoppimista.• Tarjoamme mahdollisuuksia verkostoitumiseen.• Kehitämme jäsenpalautteen keräämistä.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none">• Jäsenistön sitoutuminen liiton toimintaan kasvaa.• Jäsenten välinen vuorovaikutus vahvistuu ja yhteistyö tiivistyy.• Saamme palautetta, jonka pohjalta pystymme muokkaamaan jäsenpalveluita.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none">• Osallistujamäärät jäsentapaamisiin ja -tapahtumiin• Jäsenviestinnän mittarit• Jäsenkyselyn tulokset

Tavoite 3.2 Jäsenhankinta	Kehitämme liiton jäsenhankintaa.
Kohderyhmä	Kulttuuriala, kuntatoimijat, lasten ja nuorten parissa toimivat organisaatiot
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Jäsenyystyöryhmä rakentaa jäsenhankintastrategian. • Rakennamme jäsenhankintakampanjan ja kontaktoimme aktiivisesti potentiaalisia jäseniä.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Liiton jäsenmäärä kasvaa. • Jäsenten verkostoitumismahdollisuudet paranevat. • Liiton tunnettuus paranee.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien jäsenten määrä • Uusien yhteistyöjäsenten määrä

Tavoite 3.3 Verkoston viestintä	Kehitämme verkoston sisäistä viestintää.
Kohderyhmä	Liiton jäsenistö: jäsenet ja yhteistyöjäsenet
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Viestimme jäsenille verkoston yhteisistä ja kentällä tapahtuvista asioista. • Kannustamme jäseniä osallistumaan aktiivisesti viestintään ja vaikuttamistyöhön. • Kehitämme sisäisen viestinnän toimintatapoja.
Tulokset	<ul style="list-style-type: none"> • Liiton verkoston sisäinen viestintä on toimivaa ja tuloksellista. • Viestintä on kahdensuuntaista.
Mittarit	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistumisen määrä eri tapahtumissa, kanavissa ja toimenpiteissä

4 Talous

Suomen lastenkulttuuriliiton tulot muodostuvat opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustuksesta, eri hankkeista ja ohjelmista saaduista rahoituksesta, jäsenmaksuista sekä muusta varainhankinnasta. Viime vuosina EU-hankkeet ovat korostuneet ja liitolla on käynnissä vuonna 2025 kaksi Luova Eurooppa hanketta. Suomen Kulttuurirahaston ja Svenska Kulturfondenin myöntämästä Taidetestaajat- kulttuurikasvatusohjelman rahoituksesta tulee suurin osa liiton tuloista. Näiden lisäksi jäsenmaksut, varainhankinnan toimenpiteet sekä Tampereen kaupungin tilatuki muodostavat tulopuolen. Vuoden 2024 jäsenmaksut olivat 450 euroa varsinaisilta jäseniltä ja 50 euroa yhteistyöjäseniltä. Vuoden 2025 jäsenmaksut vahvistaa syyskokous 1.11.2024. Jäsenmaksuihin ei olla suunniteltu korotuksia.

Menot muodostuvat ennen kaikkea henkilöstökustannuksista, palvelujen ostoista, viestinnän kuluista, jäsentilaisuuksista sekä hallinnointikuluista.

Talouden hoidosta vastaa viime kädessä liiton hallitus, ja käytännön taloushoidon toimenpiteet toteuttaa toiminnanjohtaja hallituksen linjausten mukaan apunaan hallintosihteeri. Palkkahallinto ja kirjanpito tehdään ulkopuolisella asiantuntijalla. Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman päälliköllä on vastuu ohjelman taloudesta, ja hallintosihteeri vastaa käytännön taloushallinnon toimenpiteistä.

Liite 2.

TAIDETESTAAJAT-kulttuurikasvatusohjelman lukuvuosisuunnitelma 2024–25–26

Taidetestaajat on Suomen suurin ja ainoa valtakunnallinen kulttuurikasvatusohjelma, joka vie kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset opettajineen (n. 70 000 henkeä / lv) kokemaan ja arvioimaan taidetta kouluvuoden aikana.

Vierailujen määrä ja kohteet vaihtelevat lukuvuosittain rahoituksesta riippuen. Lukuvuonna 2024–25 jokaiselle kahdeksaluokkalaiselle tarjotaan kaksi taidevierailua; koulun valinnan mukaan joko kaksi lähivierailua (omaan tai naapurimaakuntaan) tai yksi lähivierailu ja yksi valtakunnallinen vierailu (muualta Suomesta pääasiassa kansallisiin kohteisiin Helsinkiin, tai Uudeltamaalta muihin maakuntiin, esim. Tampereelle tai Turkuun). Näin toimitaan pääosin myös kaudella 2025–26.

Lisäksi teemme lukuvuonna 2025–26 yhteistyötä Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulun kanssa. Oulua tarjotaan valtakunnalliseksi kohteeksi keväälle -26 osalle Suomen kahdeksansia luokkia (koulut saavat siis valita, tekevätkö kaksi lähivierailua, vai lähtevätkö valtakunnalliselle vierailulle Helsinkiin tai Ouluun, koulun valinnan mukaan). Nämä vierailut tapahtuvat käytännössä kalenterivuonna 2026, vaikka tuotanto alkaa jo syksyllä 2024.

Lukuvuonna 2025–26 teemme yhteistyötä Suomen evankelisluterilaisen kirkon kanssa Sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlaan liittyen. Osa kauden Taidetestaajat-vierailuista suuntautuu taide-elämyksille ja kahdeksaluokkalaisille ja taide-elämyksille ovensa avaaviin kirkkorakennuksiin. Nämäkin vierailut tapahtuvat kalenterivuoden 2026 puolella.

Taidetestaajat-ohjelmaa tuottaa Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ja sitä rahoittavat kaudella 2024–25 Suomen Kulttuurirahasto sekä Svenska kulturfonden. Rahastot ovat lupautuneet rahoittamaan toimintaa myös kausilla

2025–27. Valtionrahoitus kaudelle 2025–26 selvinnee vuoden 2024 loppuun mennessä.

Tarvekuvaus

Koulujen osallistumisaste Taidetestaajiin on ollut lähes 100 % kaikilla toimintakausilla (2017–), poikkeuksena koronapandemia. Ohjelma on kehittänyt koulujen retkiosaamista ja ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Taidetoimijat ovat kiinnostuneet nuorista yleisönä, ja yleisötyötä on kehitetty useissa taidelajeissa ympäri Suomea. Taidetestaajat on edistänyt nuorten kulttuurisia oikeuksia ja tasa-arvoisia taidekokemuksia, ja maksuttomat taidevierailut tukevat alueellista ja sosiaalista tasa-arvoa.

Ohjelma on monille nuorille ja opettajille ensimmäinen kosketus taiteeseen (Laine & Haartman 2020; Schalin & Pyykkönen 2021; Pääjoki 2021). Yhteisöllinen taidekasvatus kehittää tunne- ja empatiataitoja, jotka ovat tärkeitä tulevaisuuden kansalaisuudessa ja työelämässä (Anttila 2018). Taidetestaajat antaa nuorille äänen taiteen kentällä ja auttaa kulttuurilaitoksia tavoittamaan nuoria paremmin. Vuodesta 2018 eteenpäin toteuttamamme opettajakyselyiden mukaan Taidetestaajat-vierailut ovat usein oppilaiden ainoa pidempi retki yläkoulun aikana.

Taide ja taiteen lukutaito nähdään tärkeänä osana suomalaista sivistystä. Taidetestaajat-ohjelma tukee koulujen taidekasvatusta ja toimii myös demokratia- ja kansalaiskasvatuksena, josta tunnustuksena ovat olleet mm. oikeusministeriön demokratiapalkinnon kunniamaininta (2022) ja Sivistyksen puolesta -palkinto (2023). Toiminta tukee myös opetussuunnitelman tavoitteita koulujen ulkopuolisesta oppimisesta.

Tavoitteet

- Jokainen Suomen kahdeksaslukkalainen pääsee kokemaan korkealaatuista ja ikäluokalle sopivaa taidetta.
- Nuorten palautteenanto-osaaminen vahvistuu ja arviointisovelluksen kautta saamme nuorilta laadukasta palautetta.
- Nuoret oppivat keskustelutaitoja, kuten oman, perustellun mielipiteen muodostamista, sen sanoittamista ja siitä keskustelemista.

- Opettajat saavat työkaluja taidesisältöjen hyödyntämiseksi työssään ja taidevierailut osataan sitoa osaksi koulutyötä.
- Suomen taidekentän osaaminen nuorille ja kouluryhmille suunnattujen sisältöjen ja yleisötyön suhteen lisääntyä. Hyvät ideat ja käytännöt leviävät erilaisten julkaisujen ja tilaisuuksien kautta koko maahan.
- Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelma saa pysyvän rahoituksen, ja vakiintuu kiinteäksi osaksi suomalaista peruskoulua.

Toteutustapa

Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelmassa tarjotaan vuosittain Suomen kaikille kahdeksaluokkalaisille taide-elämyksiä osana koulua, ensisijaisesti erilaisten taidevierailumatkojen muodossa. Matkojen määrä ja kohteet vaihtelevat lukuvuosittain riippuen mm. rahoituksesta. Lukuvuonna 2024–25 tarjotaan jokaiselle kahdeksaluokkalaiselle kaksi taidevierailua. Sekä oppilaiden että opettajien matka- ja pääsylippukustannukset katetaan Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman rahoituksesta.

Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto vastaa toiminnan koordinoinnista ja kehittämisestä. Käytännön yhteistyön koulujen ja taidelaitosten kanssa hoitaa ammattitaitoinen valtakunnallinen koordinaatitiimi, jonka työ on ollut merkittävässä roolissa yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden toteutumisessa. Koordinaatitiimin työnantajana toimii Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto. Koordinaatitiimiin kuuluu tällä hetkellä päällikkö, viestintä- ja tapahtumakoordinaattori, kolme vastaavaa koordinaattoria, kuusi koordinaattoria sekä hallintosihteeri (60 %).

Koulujen ilmoittautuminen kaudelle 2024–25 järjestettiin marraskuussa 2023. Koulut saavat ilmoittautumisen yhteydessä valita, haluavatko ne kaksi lähialuevierailua (omaan tai naapurimaakuntaan) vai yhden lähialuevierailun ja yhden valtakunnallisen vierailun (muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle, Uudeltamaalta muualle Suomeen). Valinnat jakaantuivat kutakuinkin tasan (51 % valitsi kaksi lähivierailua, 49 % valtakunnallisen vierailun sisältävän vierailumallin).

Vierailukokonaisuuteen kuuluu nuorille suunnattua yleisötyötä ja mahdollisuus arvioida kokemusta arviointisovelluksen avulla. Ennakko- ja jatkotehtävien avulla nuoria ohjataan taiteenlajin sisältöihin ja tarjotaan mahdollisuuksia käsitellä ja syventää kokemusta.

Vierailukohteet kaudelle 2024–25 valittiin marras-joulukuussa 2023 järjestetyn haun perusteella. Vierailukohteet kaudelle 2025–26 tehdään marras-joulukuussa 2024 järjestettävän haun pohjalta ja kauden 26–27 haku järjestetään puolestaan marras-joulukuussa 2025. Tavoitteenamme on saada hakuun paljon hyviä hakemuksia joka puolelta Suomea.

Valinnoissa painotetaan korkean taiteellisen laadun lisäksi elämystä tukevaa yleisötyötä. Valintaprosessissa kuullaan seitsemäsluokkalaisista muodostettua oppilasraatia sekä opettajista koottua opettajaraatia. Taidetestaajat-tiimi laatii opettaja- ja oppilasraateja kuullen, alueelliset tarpeet ja aiemmat kokemukset huomioiden esityksen mukaan valittavista teoksista ja vierailukohteista. Lopullisen valinnan tekee Taidetestaajat-ohjausryhmä.

Taidetestaajat-tuotantotiimi tekee tiivistä yhteistyötä taidetoimijoiden kanssa ja kehittää yhteistyössä nuorille suunnattua yleisötyötä ja käytänteitä. Tämä hyödyttää lapsille ja nuorille suunnatun yleisötyön kehitystä kaikilla taiteen aloilla. Tavoitteena on, että Taidetestaajat on tulevaisuudessa pysyvä osa suomalaista peruskoulua. Toiminnan tuloksista viestiminen ja eri toimintojen vakiinnuttaminen tehdään tästä näkökulmasta.

Kehitystyön kärjet

Operatiivinen tehokkuus. Organisaatiouudistuksen jälkeen on tehtäviä ja vastuita jaettu Taidetestaajat-tiimissä uusiksi. Tiimistä suuri osa on myös aloittanut työnsä elokuusta 2024. Yksi kauden 2024–25 kehitystyön kärjistä on hioa ohjelman tuotantoprosessia edelleen ja vastaamaan nykyistä organisaatorakennetta. Kehitystyön tavoitteena on tehostaa peruskoordinointityötä niin, että kehitys- ja asiantuntijatyölle jää enemmän aikaa, mikä puolestaan palvelee ydintavoitettamme.

Turvallisemman tilan palauttaminen. Kaudella 2023–24 ja alkusyksystä 2024 olemme huomanneet nuorten häiriökäyttäytymisen lisääntyneen

taidevierailuilla. Ilkivalta, esitysten aikana häiriköinti ja yleinen tottelemattomuus vaivaa toimintaa enenevässä määrin. Tämä on koettu haasteena niin taidetoimijoiden kuin koulujenkin puolella ja olemme saaneet tästä monenkirjavaa palautetta eri suunnista. Se näkyy myös kahdeksaluokkalaisten antamassa palautteessa – taiteesta on vaikea nauttia, jos tilanne koetaan ahdistavaksi, jopa uhkaavaksi, toisten nuorten käytöksen vuoksi. Tähän huolestuttavaan trendiin puuttuminen on yksi toimintamme kehityskärjistä kaudella 2024–25.

Nuorten palautteenanto-osaamisen kehittäminen. Kehitämme ja levitämme keskusteluttamismalleja (esimerkiksi yhteistyössä Erätauko-säätiön kanssa), joiden avulla nuorten on helpompi reflektoida taidekokemustaan ja harjoitella oman mielipiteen muodostamista, sen perustelemista, sanoittamista ja siitä keskustelemista. Lisäksi pyrimme keräämään nuorilta enemmän ja rakentavampaa palautetta Taidetestaajat-arviointisovelluksella.

Tiimin asiantuntijaprofiilin nostaminen. Taidetestaajat-tiimille on kertynyt huomattavasti tietoa ja osaamista. Tätä tietoa ja osaamista levitetään osallistumalla erilaisiin tilaisuuksiin esiintyjinä/puhujina, panelisteina jne. sekä julkaisemalla asiantuntijatekstejä esim. blogeina.

Mittarit

Koulujen osallistumisprosentti ja nuorten antamat palautteet (suhteellinen määrä, eli nk. arviointiaste, sekä nuorten antaman palautteen sisältö) toimivat Taidetestaajien perustehtävän tulosten mittareina.

Lisäksi jatketaan systemaattisesti toteutettuja koulu- ja taidetoimijakyselyitä, joissa kartoitetaan onnistumista sekä vierailijoiden että elämykset tuottavien taidelaitosten näkökulmasta.

Vaikuttamistyön tavoitteena on kaudella 2024–27 lisätä valtionrahoitusosuutta (kaudella 2023–24 se on 1M€) ja vähitellen siirtää rahoitusvastuu kokonaan valtiolle (kaudesta 2027–28 ja eteenpäin). Vaikuttamistyön ensisijaisena mittarina toimii toteutunut valtionrahoitus tai loppujen lopuksi Taidetestaajat-ohjelman kokonaisrahoitus.

Eri tasoisia tutkijoita ja selvitysten tekijöitä on kutsuttu tarkastelemaan Taidetestaajia kriittisessäkin valossa kehittämistarpeiden ja -mahdollisuuksien tunnistamiseksi.

Aikataulu kaudelle 2024–25

- 11/2023 Koulujen ilmoittautuminen kaudelle 24–25.
- 11–12/2023 Ohjelmahaku kaudelle 2024–25, valinnat tammikuun -24 aikana
- 2–3/2024 Sopimusneuvottelut ja vierailukalenterin valmistelu.
- 3–5/2024 Tulevan kauden vierailujen varaaminen ja matkajärjestelyjen aloittaminen.
- 5/2024 Tiedotus kouluille tulevan kauden vierailuista siltä osin, kun ne ovat varmistuneet.
- 8/2024 vierailukausi alkaa.
- 11/2024 koulujen ilmoittautuminen kaudelle 2025–26.
- 11–12/2024 ohjelmahaku kaudelle 2025–26, valinnat tammikuun 2025 aikana.
- 2–3/2025 Sopimusneuvottelut ja vierailukalenterin valmistelu.
- 3–5/2025 Tulevan kauden vierailujen varaaminen ja matkajärjestelyjen aloittaminen.
- 5/2025 Tiedotus kouluille tulevan kauden vierailuista siltä osin, kun ne ovat varmistuneet.
- 5–6/2025 vierailukausi päättyy.

Aikataulu kaudelle 2025–26

- 11/2024 Koulujen ilmoittautuminen kaudelle 2025–26.
- 11–12/2024 Ohjelmahaku kaudelle 2025–26, valinnat tammikuun -25 aikana.
- 2–3/2025 Sopimusneuvottelut ja vierailukalenterin valmistelu.
- 3–5/2025 Tulevan kauden vierailujen varaaminen ja matkajärjestelyjen aloittaminen.
- 5/2025 Tiedotus kouluille tulevan kauden vierailuista siltä osin, kun ne ovat varmistuneet.
- 8/2025 vierailukausi alkaa.

- 11/2025 koulujen ilmoittautuminen kaudelle 2026–27.
- 11–12/2025 ohjelmahaku kaudelle 2026–27, valinnat tammikuun 2026 aikana.
- 2–3/2026 Sopimusneuvottelut ja vierailukalenterin valmistelu.
- 3–5/2026 Tulevan kauden vierailujen varaaminen ja matkajärjestelyjen aloittaminen.
- 5/2026 Tiedotus kouluille tulevan kauden vierailuista siltä osin, kun ne ovat varmistuneet.
- 5–6/2026 vierailukausi päättyy.

Lisätietoja saa pyydettäessä Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman päälliköltä.